

Svenska Klätterförbundets officiella normer för
AIDKLÄTTERKURS

Gällande fr.o.m. 2012

Svenska
Klätterförbundet

Utbildning

Svenska Klätterförbundets officiella normer för AIDKLÄTTERKURS PÅ KLIPPA

Här nedan följer Svenska Klätterförbundets officiella kursnormer för *aidklätterkurs*.

Normerna är utarbetade av SKF:s utbildningskommitté och är den miniminivå som SKF:s lokalklubbar och övriga kursarrangörer uppmanas att följa på sina kurser i aidklättring på klippa. Kurserna får hålla högre standard och ha strängare krav än vad som anges nedan. Kurser med lägre nivå får inte kallas *aidklätterkurs* eller liknande och får inte ge intryck av att ge en heltäckande aidklätterkurs.

UTBILDNINGSSTÅNDPUNKT: Eleverna bör ha genomfört både grundkurs och fortsättningskurs, eller motsvarande, innan denna kurs.

Målsättning

- Kursen ska på ett inspirerande sätt lära eleven grundläggande kunskap om aidklättring i ickealpin miljö.
- Utbildningen bör vara sådan att eleven efter fullföljd kurs:
 - Kan leda artificiella leder med anpassad utrustning för aidklättring.
 - Har grundläggande färdigheter i användandet av klätterutrustning för kroppsviktsbelastning.
 - Har grundläggande färdigheter i rensning av aidreplängd via jumarering.
 - Har grundläggande färdigheter i soloaidning inklusive ankare och egensäkring.
 - Har förståelse för att aidklättring utförs cleant i största möjliga mån.
- Kursen ska skapa medvetenhet om accessproblematik och gängse etikfrågor för att därigenom främja engagemang och en ansvarsfull och ödmjuk inställning till människor och miljö.
- Kursen ska även skapa förutsättningar för, och uppmuntra eleven att tillägna sig vidare kunskaper och färdigheter efter avslutad kurs.

Generella krav

BENÄMNING: Aidklätterkurs

TIDSLÄNGD: Tidslängden för kursen skall vara så lång att eleverna kan tillgodogöra sig kursinnehållet. Riktlinje för elever utan tidigare erfarenhet av aidklättring är två dagar.

ELEV/INSTRUKTÖR: Maximalt 4 elever per instruktör. Detta för att skapa en god pedagogiskt situation för eleverna och säkerhetsmässigt tillräcklig överblick för instruktören.

SÄKERHET: Instruktören ska genom framförhållning och uppmärksamhet sätta elevernas, egen och omringvarandes säkerhet som främsta prioritet. Instruktören ska föregå med gott exempel och därför i likhet med eleverna använda hjälm och skyddshandskar då situationen påkallar detta under kursen. Säkerhetsutrustning som använd i samband med kursen ska vara CE-godkänd och i fullgott skick.

INSTRUKTÖRSBEHÖRIGHET: Minst en på kursen närvarande instruktör med huvudansvar ska vara av SKF auktoriserad klippklättringsinstruktör oavsett om kursarrangör är lokalklubb ansluten till SKF eller annan arrangör.

Riktlinjer

Klättring

Eleverna skall under kursen leda minst grad C1. Om tillgång finns till aidleder bör de ges möjlighet att leda även minst grad A1. Eleverna skall lära sig att klättra snabbt, effektivt och utrustningssnålt genom att kliva högt i stegarna och placera punkterna så högt som möjligt.

Utrustning

Följande utrustning ska presenteras och användas så att eleven blir bekant med dess användningsområde, terminologi, prestanda, funktion och skötsel: aidstegar, daisy chain, jumars, fifikrok, sky hooks, mikrokilar, ovala karbiner och falldämpare.

Under kursen bör även utrustning för mer avancerad aidklättring förevisas och provas t ex: bulthammare och utdragswire, utrustningsslinga för aidklättring, copper- och aluheads, knifeblades, lost arrows, V-bultar, RURP's, Birdbeaks, ballnuts, camhooks etc.

Utöver utrustningen ovan ska även enklare 1:a-hjälpensats förevisas.

Aidklättring

Eleven ska lära sig ett säkert och effektivt system för förflyttning på klippa via säkringar och punkter med aidstegar och daisy chains eller liknande. Om möjligt bör man även kort förevisa andra förekommande system. Elev skall lära sig när och varför det är viktigt att hopptesta säkringar och att klippa in ledrepet i säkringar vid rätt skede för att minska utrustningstrassel samt förebygga långa fall.

Rensning av aidled

Eleven ska lära sig att effektivt använda Jumars, stegar och daisy chains eller liknande vid rensning av aidled via repklättring. Elev skall även ha kännedom om teknik för rensning av traverser och tak.

Olycksfallsberedskap

En enklare 1:a-hjälpensats lämplig för klippklättrare ska förevisas och inventeras. Vikten av viss olycksfallsberedskap (t ex medförande av mobiltelefon och 1:a hjälpensats) även i "hemtam miljö" ska poängteras. Riskerna vid soloaidning skall poängteras och eleverna skall rekommenderas att aldrig klättra utan andra människor i närheten.

Bultar

Eleven bör under kursen få prova bultslagning med olika typer av standardbultar och specialbultar typ heads, RURP's och beaks samt rensning med utdragswire eller liknande. Instruktören skall förklara problematiken med ärrning och hur man på bästa sätt kan minska slitage på klippan och även spara placeringarna för framtida aidbestigningar.

Klätterterminologi

Fackuttryck, vanliga vid aidklättring, som t ex , punkter, jugga, high stepping, houlbag, hissa (huala), portaledge, big wall mm ska förklaras.

Gradering

Graderingssystemet för teknisk Aid (A) samt Clean aidklättring (C) skall förklaras.

Access

Instruktören skall naturligt under kursen lyfta upp access relaterade problem som kan uppstå under klättring och hur man kan minimera dem samt informera om allemansrätten och vad den innebär. Instruktören bör, om denne har kännedom om sådana, ge exempel på accessrelaterade restriktioner avseende aidklättring.

Etik och allmän information

Instruktören ska förklara varför teknisk aidklättring med hammare inte är tillåtet på många klippor i Sverige och innebörden av att återupprepad bultslagning ärrar sprickor och formationer och att även sky hooks kan förstöra friklätterleder. Instruktör skall informera om att det inte är tillåtet att aidklättra friklättrade leder om det finns risk för att förutsättningarna för friklättringen kan ändras.

Kurslitteratur

Big wall climbing: elite technique, Jared Ogden

How to Climb: Big Walls John Long John Middendorf

Mountaineering: The Freedom of the Hills. Seattle: The Mountaineers.